

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 278/2025-30

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Andrejom Garom, Štefánikova 14, Bratislava, a maloletých sťažovateľiek [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13CoP/13/2025, 13CoPno/1/2025 z 20. februára 2025 a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľiek a skutkový stav veci

1. Sťažovateľky označené v záhlaví tohto uznesenia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. marca 2025 v znení jej doplnenia z 28. marca 2025 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na nedotknuteľnosť súkromia podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, ako aj postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Sťažovateľky navrhujú zrušenie napadnutého uznesenia krajského súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie, ako aj náhradu trov konania. Sťažovateľky navrhujú odložiť vykonateľnosť uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 38P/54/2024 z 9. septembra 2024 v spojení s napadnutým uznesením krajského súdu, ako aj ustanoviť maloletým opatrovníka.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka a maloleté sťažovateľky boli účastníkmi konania o návrat maloletých pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní do krajiny obvyklého pobytu vedeného okresným súdom pod sp. zn. 38P/54/2024 (ďalej len „návratové konanie“), ktoré bolo iniciované otcom maloletých sťažovateľiek návrhom podaným 12. augusta 2024. Okresný súd uznesením z 9. septembra 2024 nariadil návrat maloletých sťažovateľiek do USA (výrok I), nariadil sťažovateľke navrátiť maloleté sťažovateľky (výrok II), v prípade ich nenávratenia oprávnil otca maloleté sťažovateľky prevziať (výrok III), vo zvyšku návrh zamietol (výrok IV) a zároveň otcovi uložil povinnosti v podobe umožnenia sťažovateľke sprevádzať maloleté sťažovateľky a znášania nákladov spojených s návratom, zabezpečenia bývania pre sťažovateľky, ako aj úhrady stravy a nákladov spojených s návštevou materskej školy, úhrady zdravotného poistenia a zloženia finančných prostriedkov do notárskej úschovy v prospech sťažovateľky (výrok V), rozhodol o tom, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania a že trovy tlmočného a prekladu znáša štát (výrok VI a VII).

3. Na odvolanie bolo uznesenie okresného súdu z 9. septembra 2024 potvrdené napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým bol zároveň zamietnutý návrh otca na nariadenie vhodného opatrenia.

4. Odvolací súd sa stotožnil s právnym posúdením súdu prvej inštancie, ktorý vo veci správne aplikoval ustanovenia Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí, ktorý bol 25. októbra 1980 prijatý v Haagu (ďalej len „Haagsky dohovor“), pričom dostatočne skúmal aspekty relevantné pre rozhodnutie v návratovom konaní, a to krajinu obvyklého pobytu maloletých sťažovateľiek, vykonávanie opatrovníckych práv otcom maloletých detí, neoprávnenosť premiestnenia maloletých detí a existenciu výnimiek na nenariadenie návratu.

5. Povinnosti uložené otcovi (bod 2 tohto uznesenia *in fine*) boli odvolacím súdom vyhodnotené ako garancie na zmiernenie ekonomickej nesamostatnosti matky po návrate do USA. Odvolací súd zdôraznil, že na úkor maloletých nemôže byť pričítané konanie sťažovateľky, ktorými zmarila niektoré opatrenia vedúce k zabezpečeniu základných potrieb (bývanie, nástup maloletej do školského zariadenia, nástup otca do práce). Bol to práve otec, ktorý v reakcii na sťažovateľkou vyvolanú situáciu zadržania maloletých detí zotrval na Slovensku dlhšie, ako rodina pôvodne plánovala (do konca roka 2024). Odvolací súd považoval za dostatočné, že otec preukázal pracovnou ponukou možnosť výkonu práce v USA (v súčasnosti i podľa vyjadrení matky v USA pracuje) a z histórie rodiny, ktorá je preukázaná v spisovom materiáli, vyplynulo, že otec navrhované garancie pre matku dosiaľ počas ich pobytu v USA v prevažnej miere zabezpečoval, pričom zároveň 25. októbra 2024 zložil do notárskej úschovy finančné prostriedky v prospech sťažovateľky.

II.

Argumentácia sťažovateľiek

6. Sťažovateľky namietajú arbitrárnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý sa nijako nevysporiadal s ich tvrdeniami týkajúcimi sa obvyklého pobytu maloletých sťažovateľiek ani so skutočnosťami dôležitými pre nenariadenie návratu.

7. Na odvolacie námietky sťažovateľky (obvyklý pobyt, výnimky na nenariadenie návratu, vplyv odlúčenia maloletých od sťažovateľky a najlepší záujem dieťaťa) podľa sťažovateľiek krajský súd nedal odpovede.

8. Sťažovateľka namieta, že požadovala oznámenie času a miesta verejného vyhlásenia rozhodnutia, no tejto požiadavke nebolo vyhovené.

9. Krajský súd podľa sťažovateľiek nesplnil požiadavku čo najdôslednejšieho zisťovania skutkového stavu a jeho výsledky nezohľadnil pri posudzovaní najlepšieho záujmu maloletých. Najlepší záujem dieťaťa nebol v konaní krajského súdu zohľadnený s poukazom na závery vyplývajúce zo znaleckého posudku (možnosť vzniku psychickej traumy a potvrdenie domáceho násillia v rodine).

10. Prezntujúc správy psychológa a znalecké posudky, sťažovateľka argumentuje, že krajský súd neposkytol požadovanú ochranu, keď opomenul hrozbu psychickej ujmy, zaoberajúc sa len dokazovaním v oblasti domáceho násillia, a nezohľadnil ani relevantnú judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúcu sa najlepšieho záujmu dieťaťa.

11. Porušenie princípu rovnosti vidí sťažovateľka v tom, že ňou preukázané tvrdenie nezobral súd do úvahy, zatiaľ čo tvrdenia otca, ktoré neboli preukázané, si osvojil.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka arbitrárnosti rozhodnutia vydaného v návratovom konaní z dôvodov uvádzaných v časti II tohto rozhodnutia.

13. Vzhľadom na osobitný charakter návratového konania, o ktoré v konkrétnych okolnostiach veci vo svojej podstate ide, ústavný súd poukazuje na relevantnú judikatúru ESLP, z ktorej s prihliadnutím na koncept najlepšieho záujmu dieťaťa v takomto konaní, ktorý je ústavnou sťažnosťou primárne spochybňovaný, predovšetkým vyplýva, že rozhodujúcou okolnosťou je nájdenie spravodlivej rovnováhy medzi súperiacimi záujmami, ktoré sú v hre – záujmami dieťaťa, oboch rodičov a verejného poriadku – majúc na zreteli, že najlepší záujem dieťaťa je prvoradá a prevencia a okamžitý návrat korešpondujú so špecifickým konceptom „najlepšieho záujmu dieťaťa“. Záujmy rodičov, najmä záujem na pravidelnom kontakte so svojimi deťmi, nesmú byť opomenuté pri zvažovaní jednotlivých dotknutých záujmov (rozsudok Veľkej komory ESLP vo veci X. v. Lotyšsko z 26. 11. 2013, č. 27853/09, § 95 a § 96).

14. Priamo z čl. 8 dohovoru, ako aj zo samotného Haagskeho dohovoru ustanovujúceho výnimky z pravidla urýchleného návratu do krajiny obvyklého pobytu vyplýva, že návrat nemôže byť nariadený automaticky alebo mechanicky, ale vždy s prihliadnutím na konkrétne okolnosti danej veci (rozsudok ESLP vo veci Maumousseau and Washington v. Francúzsko zo 6. 12. 2007, č. 39388/05, § 72).

15. Harmonizovaný výklad dohovoru a Haagskeho dohovoru si vyžaduje, aby faktory, ktoré môžu odôvodniť uplatnenie výnimiek z pravidla bezodkladného návratu, boli dôkladne zvážené a posudzované v rámci požiadaviek čl. 8 dohovoru a rozhodnutie o nich bolo náležite odôvodnené. Z čl. 8 dohovoru vyplýva pre súd rozhodujúci o návrate dieťaťa špecifická procesná povinnosť posúdiť obhájiteľné tvrdenie, že dieťaťu v prípade návratu hrozí vážna ujma, a svoje rozhodnutie

dostatočne podrobne a konkrétne odôvodniť. Výnimky pripustené Haagskym dohovorom v čl. 12, čl. 13 a čl. 20 je potrebné posudzovať reštriktívne (už citovaný rozsudok ESLP vo veci X. v. Lotyšsko).

16. Vo veciach návratového konania je vyžadované bezodkladné (urgentné) konanie, pretože plynutie času by mohlo mať nenapraviteľné následky pre vzťah medzi dieťaťom a rodičom, od ktorého bolo oddelené (rozsudky ESLP vo veci Maire v. Portugalsko č. 48206/99 z 26. 6. 2003 a vo veci Adžič v. Chorvátsko č. 22643/14 z 12. 3. 2015).

III.1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľky:

17. Náležitým posúdením dôvodov obsiahnutých v napadnutom uznesení krajského súdu ústavný súd konštatuje ústavnú akceptovateľnosť záveru, ktorým došlo k vyhovneniu návrhu otca a nariadeniu návratu maloletých sťažovateľiek.

18. Pokiaľ sťažovateľka atakuje záver o obvyklom pobyte maloletých sťažovateľiek, ústavný súd na tomto mieste poukazuje na relevantnú časť rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorej tento svoj záver o obvyklom pobyte v USA podložil konkrétnymi dôkazmi (rodné listy, potvrdenie škôlky o dochádzke, zdravotná dokumentácia), ako aj okolnosťami trvania a pravidelnosti pobytu v USA, kde sa maloleté narodili a strávili prevažnú časť svojho života. Akcentoval ďalej aj existenciu rodinných a sociálnych väzieb na užšiu a širšiu rodinu otca, takže skutočnosti v ich súhrne odôvodňovali záver, že prítomnosť maloletých sťažovateľiek v USA nemala len dočasný charakter.

19. Správnosť záveru o obvyklom pobyte bola podporená vykonaným dokazovaním, z ktorého vyplynula dočasnosť pobytu rodiny na Slovensku v období marca až augusta 2024. Tvrdenie sťažovateľky o dohode rodičov na presťahovaní sa na Slovensko bolo spochybnené prehlásením svedka, nájomnou zmluvou podpísanou oboma rodičmi v trvaní do septembra 2024, vyjadrením realitného makléra, ako aj komunikáciu so školou v USA v nadväznosti na plánované vzdelávanie maloletej sťažovateľky, správou správcu miestnej cirkevnej zložky, z ktorej vyplynula dočasnosť pobytu rodičov do augusta 2024. Konanie otca (vybavenie si pobytového preukazu, evidencia na úrade práce, začlenenie do zdravotného systému a uzatvorenie zmluvy na pracovnú činnosť) podľa odvolacieho súdu nemalo vplyv na obvyklý pobyt maloletých detí, keďže otec (ako aj sťažovateľka) komunikovali dočasnosť pobytu na Slovensku.

20. Námiетка o neaplikácii čl. 13 Haagskeho dohovoru (výnimky na nenariadenie návratu) bola vyhodnotená odvolacím súdom ako nedôvodná s ohľadom na skutočnosť, že tvrdenia sťažovateľky o údajnom násilí zostali v rovine tvrdení, keď bolo vykonané dostatočné šetrenie na podklade lekárskeho záznamov maloletých detí, vyjadrenia školského zariadenia, ktoré navštevovala maloletá Sadie a vyjadrenia súkromnej materskej školy, ktorú navštevovali maloleté deti spoločne s otcom v čase, keď malo k násiliu dochádzať. Okrem toho samotná sťažovateľka sa pred kolíznym opatrovníkom vyjadrila výslovne o tom, že k fyzickému napadnutiu zo strany otca nedošlo.

21. V rozpore s tvrdením sťažovateľky ústavný súd konštatuje, že z odôvodnenia rozhodnutí vo veci konajúcich súdov vyplýva, že tieto na koncept najlepšieho záujmu dieťaťa tak, ako je definovaný v rozhodovacej činnosti ESLP, podľa ktorej sa vyžaduje zohľadnenie perspektívy osobnostného rozvoja dieťaťa, ako aj rôznorodých individuálnych okolností, veku dieťaťa, jeho stupňa vyspelosti, prítomnosti alebo absencie rodičov, faktorov jeho prostredia a skúseností (k tomu

pozri rozsudok vo veci Hromadka and Hromadkova v. Rusko č. 60393/13 z 18. 7. 2017 a rozsudok Veľkej komory ESLP vo veci Neulinger and Shuruk v. Švajčiarsko č. 41615/07 zo 6. 7. 2010) v čase rozhodovania o návrhu, prihliadali. Zohľadnili pritom širšie osobné a spoločenské vzťahy maloletých v rámci ich začlenenia do rodinného, ako aj širšieho sociálneho prostredia a rovnako tak aj skutočnosť zabezpečenia základných životných potrieb vrátane poskytovania zdravotnej starostlivosti a vzdelania (bod 14 napadnutého uznesenia krajského súdu).

22. Pokiaľ sťažovateľka namietla nedostatky v zisťovaní skutočného stavu veci, ktoré ovplyvnili požiadavku zohľadňovania najlepšieho záujmu maloletých detí, a to poukazom na ňou predložený znalecký posudok, z ktorého podľa jej názoru vyplynula možnosť vzniku psychickej traumy a bolo potvrdené domáce násilie v rodine, ústavný súd odkazuje na už zmienený a náležitým spôsobom odôvodnený záver vo veci konajúcich súdov, že existencia domáceho násillia ostala v rovine tvrdení sťažovateľky, a to na podklade dostatočného šetrenia užšieho rodinného, ako aj širšieho sociálneho prostredia (bod 21 tohto uznesenia). Zo správy zo psychologicko-terapeutickej starostlivosti predloženej v konaní sťažovateľkou už súd prvej inštancie uzavrel, že táto nepreukazuje týranie otcom a nevyplývajú z nej ani dôvody aktuálneho prežívania situácie maloletou Sadie (tenznosť a nepokoj) v zmysle, žeby boli dôsledkom vzťahu s otcom. Naopak, dôkazy predložené v konaní pred súdom prvej inštancie (audiovizuálne nahrávky a vyjadrenia svedkov) preukázali blízky a pozitívny vzťah maloletých k otcovi (bod 39 uznesenia okresného súdu z 9. septembra 2024).

23. Článok 13 písm. b) Haagskeho dohovoru, na ktorý sa sťažovateľka odvolávala, pripúšťa nenariadiť návrat dieťaťa rozhodnutím súdu do krajiny obvyklého pobytu len v prípade existencie vážneho nebezpečenstva (a teda nie všeobecného, potenciálneho alebo v miere predpokladaného a logického) fyzickej alebo duševnej ujmy alebo privedenia dieťaťa do neznesiteľnej situácie (musí ísť o situáciu, ktorá má reálny potenciál ohroziť mravný vývoj dieťaťa alebo ktorá vystavuje dieťa reálnemu strádaniu po stránke nedostatku pre život nevyhnutných predpokladov – strava, ošatenie, bývanie, vzdelanie a pod.).

24. Pri interpretácii a aplikácii čl. 13 písm. b) Haagskeho dohovoru vo veci konajúce súdy rešpektovali požiadavky detailného preskúmania celej rodinnej situácie a náležitým spôsobom prihliadali na konkrétne okolnosti prípadu.

25. Sťažovateľka v tomto smere odkazuje na znalecký posudok predložený ňou v rámci odvolacieho konania, z ktorého podľa jej názoru vyplynuli také skutočnosti, na ktoré bolo potrebné prihliadať (psychická trauma a domáce násilie, bod 9 tohto uznesenia).

26. Ústavný súd k tomu uvádza, že mimosporové konanie je typické dominanciou princípu oficiality a princípu materiálnej pravdy, ktoré od súdu vyžadujú zistenie skutočného stavu veci, ktoré nie je ohraničené dôkaznou iniciatívou účastníkov konania (tzv. vyhľadávací princíp). Uvedené však neznamená povinnosť súdu vykonať akýkoľvek dôkaz, ktorý účastník mimosporového konania označí na preukázanie svojich skutkových tvrdení [§ 32 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“)]. Sťažovateľka pritom už v konaní pred súdom prvej inštancie navrhla vykonať dôkaz na posúdenie psychického stavu maloletej Sadie a vplyvu otca naň, no okresný súd konštatoval, že na nariadenie dokazovania nie je dôvod, keďže neboli zistené skutočnosti, ktoré by ho odôvodňovali (k tomu pozri bod 22 tohto uznesenia).

27. Odmietnutie vykonať dôkaz bolo teda už zo strany okresného súdu riadne odôvodnené (aj) poukazom na predmet, o ktorý v okolnostiach veci pri rozhodovaní o navrátení maloletého do krajiny obvyklého pobytu ide, a to zvýraznením toho, že v tzv. návratovom konaní sa nerozhoduje o opatrovnických právach a ani o navrátení maloletého konkrétnej osobe (m. m. I. ÚS 298/2018). Všeobecný súd v návratovom konaní rozhoduje len o nariadení alebo nenariadení navrátenia dieťaťa do miesta jeho obvyklého pobytu, t. j. o (ne)navrátení dieťaťa pod jurisdikciu príslušného štátu (IV. ÚS 647/2021). V okolnostiach konkrétnej veci preto už súd prvej inštancie reagoval na návrh sťažovateľky na nariadenie znaleckého dokazovania ústavne aprobovateľným spôsobom, keď ho odmietol. Nevyhnutným predpokladom na uplatnenie výnimky nariadiť návrat do krajiny obvyklého pobytu je existencia takých skutočností, ktoré by dovoľovali záver o vážnom nebezpečenstve fyzickej či duševnej ujmy maloletých. Keďže zistenia vo veci konajúcich súdov nevedli k možnosti existencie takýchto skutočností, potom nemôže byť dôvodná námietka sťažovateľky o nezohľadnení znaleckého dokazovania, ktoré sťažovateľka zabezpečila napokon v rámci odvolacieho konania súkromne.

28. Konfrontáciou argumentácie sťažovateľky obsiahnutej v ústavnej sťažnosti s relevantnými časťami napadnutého uznesenia krajského súdu v spojení s uznesením okresného súdu z 9. septembra 2024 ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie krajského súdu nemožno považovať z ústavného hľadiska za neudržateľné, keďže spĺňa požiadavky kladené na riadne (náležite) odôvodnené súdne rozhodnutie zodpovedajúce v konaní zistenému skutočnému stavu a vychádza z ústavne konformného výkladu a aplikácie relevantných právnych noriem.

29. Ani námietka o neoznámení času a miesta verejného vyhlásenia rozhodnutia elektronickými prostriedkami (bod 8 tohto uznesenia) nie je sama osebe spôsobilá viesť k záveru o namietanom porušení sťažovateľkiných práv. Zo zistení ústavného súdu dopytom na okolnosti vyplývajúce zo spisu vyplynulo, že odvolací súd rozhodol napadnutým uznesením bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 132 a § 133 ods. 1 CMP) s odkazom na § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a *contrario* (bod 11 napadnutého uznesenia krajského súdu). K tomu možno pripomenúť, že zmyslom rozhodovania vo veci samej v tzv. návratovom konaní uznesením je procesná ekonómia a potreba rýchleho rozhodnutia vo veci.

30. Súc viazaný (aj) dôvodmi návrhu na začatie konania [§ 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], sa ústavný súd nemohol zaoberať otázkou ústavnosti aplikácie § 235 ods. 1 CSP (v spojení s § 2 ods. 1 CMP) v konkrétnych okolnostiach veci, keďže túto sťažovateľka v ústavnej sťažnosti argumentačne nijako nenapáda. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť, vychádzajúc z prezumpcie ústavnosti aplikácie predmetného zákonného ustanovenia (§ 235 ods. 1 CSP), keď ani § 39 CMP priamo neprikazuje verejne vyhlasovať meritórne uznesenia (nevyplýva to ani z § 133 ods. 1 CMP), je daný dostatočne odôvodnený záver o tom, že samotným nevyhovením požiadavke sťažovateľky na oznámenie miesta a času verejného vyhlásenia napadnutého uznesenia krajského súdu nemohlo reálne dôjsť k zásahu do jej práv na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie.

31. Napokon ani v prípade existencie povinnosti všeobecného súdu vyhlásiť rozhodnutie verejne by nevyhovenie žiadosti účastníka konania o oznámenie miesta a času verejného vyhlásenia

elektronickými prostriedkami samo osebe neznamenal automaticky aj zásah do práv tohto účastníka konania na spravodlivé súdne konanie.

32. Z relevantnej zákonnej právnej úpravy (§ 219 ods. 3 CSP v spojení s § 2 ods. 1 a § 41 CMP) vyplýva, že oznámenie miesta a času verejného vyhlásenia rozhodnutia na úradnej tabuli a webovom sídle príslušného súdu je primárnou povinnosťou, ktorá môže byť sprevádzaná sekundárne na podklade žiadosti účastníka konania či strany v spore aj povinnosťou špecifického oznamu vykonaného prostredníctvom elektronických prostriedkov priamo dožadujúcemu sa.

33. Súčasťou už stabilnej judikatúry ústavného súdu je premisa, podľa ktorej nie každé porušenie zákona má automaticky za následok porušenie práva na súdnu ochranu či spravodlivé súdne konanie (IV. ÚS 100/2013). Pokiaľ by účastník konania tvrdil len to, že všeobecný súd nesplnil svoju sekundárnu povinnosť, a teda netvrdil by súčasne aj to, že všeobecný súd zanedbal svoju primárnu povinnosť oznámiť čas a miesto verejného vyhlásenia rozhodnutia na úradnej tabuli a webovom sídle, účastníkovi konania by bol zachovaný, tak ako komukoľvek inému, prístup k relevantným informáciám. Výlučné zanedbanie sekundárnej povinnosti všeobecného súdu za stavu nepreukázania zanedbania (aj) jeho primárnej povinnosti by preto nemohlo viesť k reálnemu zásahu do práv účastníka konania.

34. Zohľadňujúc predbežné závery k námietkam sťažovateľky spochybňujúcim ústavnú akceptovateľnosť rozhodnutia vydaného v návratovom konaní, ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia relevantných právnych predpisov (v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie) podstatných pre posúdenie veci navrátenia maloletých do miesta obvyklého pobytu interpretoval a aplikoval ústavne konformným spôsobom, pričom jeho úvahy vychádzajú z dostatočne zisteného skutočného stavu, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné, zohľadňujúce judikatúru ústavného súdu a ESLP.

35. Z napadnutého uznesenia krajského súdu možno podľa názoru ústavného súdu vyvodiť, že v ňom dal odpoveď na všetky podstatné otázky, ktoré mali pre návrat maloletých do miesta obvyklého pobytu zásadný význam, pričom vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi odvolacieho súdu na strane druhej je logický. Na podklade dosiaľ uvedeného preto ústavný súd konštatuje, že napadnutým uznesením krajského súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu nemohlo dôjsť k porušeniu práv sťažovateľky na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie či práva na rovnosť v konaní a ani práv na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života, resp. na rešpektovanie súkromného a rodinného života a na nedotknuteľnosť súkromia.

36. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, nezistiac príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením krajského súdu a postupom vydaniu tohto rozhodnutia predchádzajúcim a námietkami sťažovateľky o porušení práv zaručených ústavou a dohovorom, ústavný súd relevantnú časť ústavnej sťažnosti sťažovateľky odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práv maloletých:

37. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na § 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého „Žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.“.

38. Vzhľadom na potenciálny rozpor záujmov medzi sťažovateľkou a maloletými sťažovateľkami v tomto konaní by ústavný súd maloletým sťažovateľkám v prípade prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie musel ustanoviť opatrovníka, ktorý by ich v konaní pred ústavným súdom zastupoval na účely prípadného odstránenia rozporu záujmov. Vzhľadom na dôvody, pre ktoré odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky smerujúcu proti napadnutému uzneseniu krajského súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu (časť III.1 tohto uznesenia), je ale zjavné, že aj po prípadnom ustanovení opatrovníka by nemohol ústavnej sťažnosti maloletých sťažovateľiek z rovnakých dôvodov, ako odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky, vyhovieť. Z uvedených dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní vyhodnotil ústavnú sťažnosť maloletých sťažovateľiek ako zjavne neopodstatnenú a z tohto dôvodu ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

III.3. K návrhu na odklad vykonateľnosti:

39. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľiek uvedenými v petite (vrátane návrhu na ustanovenie opatrovníka) nezaoberal, keďže ich posudzovanie je viazané na vyslovenie porušenia označených práv a slobôd, k čomu v tomto prípade nedošlo. Z uvedeného dôvodu sa ústavný súd nezaoberal ani návrhom na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu, keďže zo systematického výkladu právnej úpravy tohto inštitútu vyplýva (§ 131 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pozn.), že primárnym predpokladom na pozitívne rozhodnutie o takomto návrhu je prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie.

40. Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 23. apríla 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu